Nr. 97.

# KURYER LITEWSKI

w WILNIE we WTOREK DNIA 4 GRUDNIA V. S. 1817 ROKU.

## WIADOMOSCI KRAJOWE.

Gazeta, *Poczta Północna*, zawiera z *Moskwy* pod dniem 16 listopada: „Na dniu 3 b. m. urzędnicy tuteysi mieli szczęście bydź przedstawianymi Jego Cesarzewicowskiey Mości W. X. *Michałowi*.

Slachta gubernii Moskiewskiey dnia 15 t. m. dała bal świetny, który obecnością Swoją zaszczycić raczyli N. Cesarz Jmć, NN. Cesarzowe z NN. WW. Xiążętami, *Mikołajem* i *Michałem*, tudzież Xiążęciem Pruskim *Wilhelmem*. Gdy starsi ślacheckiego zgromadzenia, mieli zaszczyt upraszać N. Cesarza, ażeby bal ten nayłaskawiey obecnością Swoją raczył uświetnić, Cesarz Jmć, przyjąwszy ich z właściwą wspaniałości Swojey uprzeymością, wezwał do Swojego stołu. W dniu następnym mieli szczęście otrzymać podobneż wezwanie od N. Cesarzowey *Maryi Fedorowny*. Przejęci tak wysokiemi względami pomienieni starsi ślachty, wszystkiego użyli, cokolwiekby bal ten naywspanialszym uczynić mogło. Piękne oświecenie sali, porządek, i przepyszna wieczerza, zupełnie temu odpowiedały. O godzinie 8 wieczorem, N. Cesarz z Nayjaśnieyzsą Familią Swoją raczył przybydź do zgromadzenia, i rozpoczął bal z N. Cesarzową, *Maryą Fedorowną*, zwykłym polskim tańcem. Podczas balu starsi ze Slachty, mieli zaszczyt podobnież iść w polskim tańcu z NN. Cesarzowemi. O godzinie 11, gdy N. Cesarz opuścił zgromadzenie, rozpoczęła się wieczerza, zaszczycona obecnością NN. Cesarzowych, tudzież W. X. *Michała Pawłowicza* i Xięcia Pruskiego *Wilhelma*. W liczbie gości, których na tym balu znaydowało się przeszło 1200, byli takoż Jego Królewska Wysokość, Xiążę *Alexander Wirtemberski*, Ministrowie obcych mocarstw, tudzież wielu, znamienitych z dzieł wojennych, Jenerałów Rossyyskich.“

---

*Ruski Inwalid*, wydawany po polsku, pod dniem 23 listopada z *Petersburga*, umieścił następujący reskrypt J. C. Mości do Jenerała Majora inżenierów, Hrabiego *Sywersa*.

Z ukontentowaniem czytałem ułożone przez was z rozkazu moiego prawidła, tyczące się wychowania naukowego kantonistów woysk osadowionych, a oddaiąc należną sprawiedliwość trudom waszym w tak pożytecznym przedmiocie, oświadczam oraz moie zadowolenie.

Lecz ponieważ takowe prawidła potrzebują jescze dopełnienia, mianowicie: wybrania i raz na zawsze wyznaczenia stałey liczby xiąg, potrzebnych do tego przedmiotu, jako też rozmaitych tablic, instrukcyi i objaśnienia sposobu dawania nauk w pomienionem układzie waszym wyrażonych, ustanawiając zatem w Petersburgu osobną Kommissyą, z czterech członków woyskowych, dwóch z ministeryum oświecenia publicznego, i jedney osoby duchowney, pod nazwaniem *Kommissyi wojenney dla naukowych posiłków* składającą się, przyjemno mi iest otworzyć Wam nową drogę do okazania chwalebney Waszey gorliwości ku pożytkowi służby, przeznaczając Was prezesem tey Kommissyi, a współpracownikami: Jenerał-Majora *Perskiego*; Pułkowników: pułku Grenadyerow Hrabiego *Arakczejewa*, Pułkownika *Petrowa* i Fligel Adjutanta Mojego *Kleynmichela*; inni zaś członkowie, jako też i duchowna osoba, wyznaczeni będą przez zwierzchność swoję.

Co zaś do summy na utrzymanie takowey Kommissyi potrzebney, uczynić w tém przedstawienie Jenerałowi Hrabiemu *Arakczejewu*, równie też macie do niego wchodzić z przedstawieniami we wszystkich tych zdarzeniach, gdzie tylko rozwiązanie przeze Mnie okaże się potrzebnem. Nakoniec przedstawcie mu także ostateczne dopełnienie pierwiey przez Was ułożonych prawideł, w skutek takowego ukazu mające bydź przedmiotem zatrudnień kommissyi, jak skoro takowe będzie przez nią wygotowane do przedstawienia Mnie.

Na Oryginale podpisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką: ALEXANDER.

Zgodnie z oryginałem: Jenerał Major *Sywers*.

W Moskwie 25 października 1817 roku.

---

D. 28 października w *Tambowie* otwarty został oddział rossyyskiego towarzystwa biblijnego.

Port kronsztadzki pokrył się lodem: od początku tegoroczney żeglugi weszło do niego 1,705, a wyszło 1,708 okrętów kupieckich. Do portu *Bolder-Aa* przybyło 1,764. — Liczba okrętow w *Rydze* d. 27 listopada: przybyłych 1,774, wyszłych 1764.

Kurs wileński na assygnaty: rubel srebrny, 3 r. 81½ kop.; dukat r. 10 k. 69; imperyał 37 r 60 k.

---

*Z Trok dnia 17 listopada.*

Slachta Obywatele powiatu Trockiego, zgromadzeni na Elekcye, do miasta powiatowego, odebrawszy smutną wiadomość o zgonie ś. p. *Tadeusza Kościuszki*, niegdyś Naczelnego Wodza Narodu Polskiego; przejęci żalem nayczulszym ze straty tak Wielkiego Ziomka, przez obchód żałobny za jego duszę sprawiony, okazali prawdziwą swoję przychylność i uszanowanie. Odgłos dzwonow we wszystkich kościołach dzień smutny zapowiedział. Zebrane liczne Duchowieństwo, konwentow WW. OO. Dominikanów, Bernardynów, Benedyktynow, oraz świeckich Xięży, z pobliższych parafiy do kościoła Farnego, odprawiło zwykłe nabożeństwo. Katafalk wysoko wzniesiony, karmazynowym adamaszkiem okryty, z wyhaftowaną cyfrą zeszłego ś. p. Męża, nad którą umieszczony był jegoż wizerunek, rzęsiste światło otaczające katafalk, oraz wszystkie ozdoby, na iakie mieysce i czas zdobyć się pozwolały, były oznaką prawdziwey chęci, jaką Obywatele w oddaniu tey posługi Chrześciańskiey okazać życzyli. W czasie mszy świętey wielkiey, wyborna muzyka JW. *Dombrowskiego*, Podkom. Trockiego, przygrywała. Kościoł napełniony był zgromadzeniem ślachty i mnogiey liczby ludu wszelkiego stanu i płci. Po odśpiewaney Mszy S., JW. Marsz. Pow., Radzca Stanu i Kaw., *Michał Römer*, JW. b. Podkomorzy i Prezydent Sądu Granicznego *Piotr Kleczkowski*, oraz W. *Józef Bakowski*, b. Prezydent Sądu Ziemskiego, czytali stosowne do tey okoliczności Mowy, które poniżey umieszczają się:

### Mowa JW. *Michała Römera*, Radcy Stanu, Marszałka Trockiego i Kawalera.

*Szanowni Obywatele! Strata Wielkiego Bohatyra naszego narodu, zgromadza nas zasmuconych, do przybytku poświęconego Naywyższey Istności, ażebyśmy złożywszy łzy i westchnienia, jakie wrodzone uczucia z serc naszych wyciskaią, męztwem uzbroieni, oddali cześć i hołd powinny popiołom nieśmiertelney pamięci współrodaka naszego, ze-*

*szłego Tadeusza Kościuszki, niegdyś Naczelnego Wodza Narodu Polskiego. — Bóg, Sprawca wszystkich rzeczy, natchnął serce, Nayjaśnieyszego i Naypotężnieyszego Monarchy naszego Alexandra Igo niewymówną dobrocią i wspaniałomyślnością, że, zachowuiąc Narod nasz w swey dobroczynney opiece, słodkiem panowaniem berła, któremu poddani iesteśmy, do wdzięczney i powinney miłości nas zniewala. Skutkiem tey Jego niezrownaney ludzkości, wolno Nam dziś dopełnić obowiązek Chrześciański dla czcigodnych szczątkow wielkiego w narodzie naszym męża.*

*Drzą usta moie, a słabość wymowy wznieca wewnętrzną boiaźń, abym w złożeniu powinney czci nieśmiertelnym zwłokom walecznego Bohatyra, potrafił przyzwoicie oddać w wyrazach moich, to naywyższe uwielbienie, jakie wielkość Jego zasług w Narodzie naszym w przekonaniu całego świata wzbudza. Nie, zapewna: nie zdołam odpowiedzieć przedsięwzięciu memu: czyny i dzieła tego wielkiego Rycerza, przez dzieie Narodu naszego wiekopomney pamięci podane zostaną. Dla mnie dość chlubnego zaszczytu, kiedy w prostocie ducha Jmie Jego wspomnieć, i stanąwszy przy grobowcu żal szczery wynurzyć, a drogi proch czystą łzą skropić mogę. Wy współziomkowie, którzy dziś ze mną smutek dzielicie, wspomnieć powinniście, że śmierć, aczkolwiek oddziela Tadeusza Kościuszkę od nas, iednakże świetne dzieła i wielkie czyny Jego, zdobiąc Historyą Kraiu naszego, nieśmiertelnością go uwieńczy. Strapione więc serca stratą tego męża, koymy tą słodką nadzieią, że potomki nasze czytaiąc xięgę Historyi własnego narodu, nie będą szukać przykładow, ani Greckich, ani Rzymskich, ale znaydą w rzędzie Bohatyrow Polskich, Tadeusza Kościuszkę, którego cnoty i męztwo, służąc im za wzór, nauczą, iak swoię oyczyznę kochać, i jak charakter rzetelności narodowey święcie dotrzymać należy.*

*Wzniosła się dusza Jego nieśmiertelna między niebiany, tam, połączona z Duchami Czarneckich, Puławskich, Poniatowskich, i innych dzielnych Rycerzy Polskich, którzy w ostatnich potrzebach upadkiem zagrożoney Oyczyznie, mężną pierś swoię ku Jey obronie nadstawiali, odbierze od Twórcy Naywyższego nagrodę cnot swoich, i wiecznie oglądać będzie prawdziwe światło: cień zaś Jego uwielbiony pozostanie na zawsze między nami, ażebyśmy, przypominaiąc Jego niezrównane przymioty, od pokolenia do pokolenia podawali przykład cnot wszelkich, odwagi niezłomney, i nieskażoney poczciwości. — Stokroć Błogosławiona Litwo! która przez niewyczerpaną dobroć Nayłaskawszego Monarchy Alexandra Pierwszego i Jego Nayiaśnieyszych Przodkow, przy swoich Prerogatywach, i swobodach zostawioną zostałaś: obok żałoby, iaką na ciebie zgon Tadeusza Kościuszki wkłada, ciesz się, że ci iest wolno szczycić się wydaniem na świat tak wielkiego człeka. Nie bogactwa go wyniosły, ale prawdziwa zasługa. Od młodości wieku swego pokochał nauki, przykładał się do nich nie w innym celu, tylko, aby się mógł stać użytecznym kraiowi swoiemu; a uyrzawszy, że ślepa fortuna nie przeznaczyła go na miękkie życie, do dzieł rycerskich sposobić się zaczął. Wydoskonalony w sztuce woienney, zaszczycił imie Polaka w drugiey połkuli ziemskiey, a gdy oyczysta ziemia schylona ku upadkowi ratunku Jego wezwała, stanął i poświęcił dla niey całą swoię gorliwość i zdolność. Komuż niepamiętna, lub niewiadoma epoka ostatniego wysilenia się Polakow, aby oyczyznę podźwignąć. Któż mógł bowiem w ówczas przewidzieć, że w dzisieyszym Alexandrze znaydzie Polska prawdziwego Oyca i Wskrzesiciela. W ówczas zaś, kto ducha narodowego ożywił; kto rozróżnione i burzliwe umysły łagodził, ieżeli nie Tadeusz Kościuszko — Minąć mi trzeba owe smutne wypadki; zamilczeć iednakże nie mogę, że w chwilach krytycznych kraiu naszego kiedy potrzeba było zupełnego poświęcenia się, męstwa, i wytrwałości, nikt wyższym nad Tadesza Kościuszkę nie okazał się: bo hasłem iego było Bóg i Oyczyzna, a przewodnikiem cnota prawdziwa. Upadł! ale się ślachetna dusza iego nie ugięła. Umiał w przygodach nieszczęśliwych zachować spokoyność umysłu, i dlatego zasłużył na imie wielkiego człowieka. Poznał w nim tę dzielność bohatyrską przodek naszego Nayłaskawszego Monarchy wiekopomney pamięci Nayiaśnieyszy Paweł Iszy, i oddaiąc sprawiedliwość jego cnotom na słowo rycerskie łaskawie go z więzów raczył uwolnić. Nieskażitelna iego rzetelność, wiernie aż do ostatniego tchu życia, dane zaręczenie dochowała. W dalekie ustronie w obcą krainę poniosł przeznaczenie losu swego. Tam mężney i wytrwałey spokoyności poświęciwszy resztę dni życia, do żadnych uniesień iakie naród nasz miotały, święcie dochowuiąc swego słowa, nie należał. Weszło nakoniec słońce na opłakany horyzont nieszczęsney Polski. Zesłał Bóg Anioła Swego w osobie Naywiększego z Monarchów, Nayiaśnieyszego Cesarza naszego Alexandra Imie byt, i świetność Polakow Jego wspaniałomyślnością wskrzeszone zostały. Ale kiedy tego szczęścia kosztować iuż miał Tadeusz Kościuszko, wyrok Naywyższego Władzcy światow przeciął pasmo dni życia Jego.*

*Cieniu Naydroższy dla wszystkich współrodakow! kiedy dusza twa nieśmiertelna poszła oglądać maiestat i oblicze Twórcy Naywyższego, pozostań przytomny w uczuciach naszych. Przyym cześć powinną, iaką ci współziomkowie w słabych wyrazach składaią. Bądź dla nich obecnym zawsze przykładem nieoskażoney cnoty narodowey i niezłomney wierności w dochowaniu słowa poświęconego Monarsze.*

### Mowa JW. *Piotra Kleczkowskiego*, Podkomorzego Trockiego, miana dnia 17 października 1817 roku.

*Glos przenikliwego smutku, roznosząc po obu światach zgon wielkiego męża, Tadeusza Kościuszki, uderzył dziś serca nasze, podnosząc ie do nayczulszego rozrzewnienia. Współziomkowie i Bracia, na ten smutny zgromadzeni obchod! skropmyż łzami Jego popioły! wszak to tylko iest iedno, co nam drogiey iego pamięci poświęcić iest wolno.*

*W zwyczayney przemianie wszystkiego, giną pamiątki dzieł ludzkich; upadaią państwa; na próżno błędna noga szuka posady miast niegdyś sławnych; wszystko uległo zniszczeniu; same tylko czyny obrońców oyczyzny, iako dzieła czystey cnoty, niezaginą nigdy: bo w sercach wszystkich pokoleń maią pomniki, daleko trwalsze nad te, które próżność ludzka na miedzi lub marmurach wyryć kazała. Tak iest: wieki tę prawdę dowiodły, o Wy szanowni Obrońcy Oyczyzny! Temistoklesie, Epaminondzie, Milcyadesie! Wy, mówię, na zaszczyt rodu ludzkiego, żyiecie dotąd w pamięci cnotliwych, kiedy czas ślady iuż nawet wygładził, gdzie były wasze Ateny i Teby.*

*Do rzędu takichto, prawdziwie wielkich (iakich niewiele świat liczy) należy ś. p. Tadeusz Kościuszko. Pod iakimkolwiek go względem uważać będziem, zawsze uznamy go naygodnieyszym poszanowania. Czy szczególną zwrócim uwagę iak żył, iak walczył, iak umierał, w ówczas zrównamy go ze wszystkiemi starożytności mężami, na których współcześni z podziwieniem patrzali, potomni za przykład pokoleniom stawią.*

*Z towarzystwa równości braterskiey, postawiony ufnością powszechną na obszernym placu, w naykrytycznieyszych okolicznościach, utrzymał godnie honor narodu. Nikogo tak trudne niewiązały obowiązki: nikt świętszey nie bronił sprawy: nikt nad niego większych do pokonania nie znalazł przeciwności. Znaydzie się w dzieiach ludzkich szczęśliwszy; ale pogardą niebezpieczeństw, stałością umysłu, i czystem poświęceniem się dla oyczyzny, Kościuszko wszystkim w tym względzie wielkim wyrównał, a może wielu przewyższył. W tym wielkim i trudnym zawodzie, czynił, co człowiek, co Bohatyr, miłością oyczyzny przeięty, uczynić może, a gdy mu losy upaść razem z narodem kazały, pod obcém niebem resztę cnotliwego dokonał życia. Tak mąż wielki, żyiący z chwałą narodu, z chwałą wstępuie do grobu.*

*O przykładzie, godny wiecznego uwielbienia, godny wieczney pamięci!*

*Potężny, dobroczynny* A l e x a n d e r *(dałby Bóg w naydłuższe lata panuiący Monarcha) wzór dobroci i łagodności panowania, ocenił wysoko cnoty i dzieła tego męża, i tym wspaniałym mądrości swoiey czynem, poświęcił w nim dary wielkiey duszy, a tym samym wzniecił dziś pobudki uczcić zgon naszego rodaka, syna oyczyzny i Bohatyra dwóch światow.*

*Oby duch męztwa i miłości oyczyzny, na wzór czczonego przez nas męża, sposobił serca potomnych! Oby ofiarę życia, tak, iak iego była zawsze czystą ofiarą, obronie tylko oyczyzny poświęcano.*

*Pełny wielkich przykładow mężu! niech cienie twoie słuchaią głosu czci i wdzięczności braci twoich! oto iest wszystko, co zgłębi serc naszych oddać ci dziś możemy. Niech dla cnoty i sławy twoiey nie będzie to ostatnim iuż hołdem, iaki wszyscy cnotliwi złożyć ci są winni. A Ty, o wielki Boże! kiedyś dozwolił ieszcze siedmdziesiąt letnie-*

*mu starcowi, zapłakać nad grobem ziomka..... ziomka! któregom przeżyć niechciał..... usłuchayże głosu rozczulonego serca! spuść błogosławieństwa twoie na ludy i zrządź, ażeby nigdy światu na podobnych nieschodziło wzorach.*

---

*Telsze, dnia 7 listopada.*

W dniu dzisieyszym, w obecności licznie zebranego Obywatelstwa całego Powiatu na obrady seymikowe, odbyło się żałobne nabożeństwo w kościele XX. Bernardynów Telszewskich, za duszę *Tadeusza Kościuszki*, w Szwaycaryi dnia 15 pazdziernika tego roku zmarłego. Po którem nabożeństwie trzy nieszczęśliwe familie obdarzone zostały zasiłkiem pieniężnym ze składki zebranym; tudzież dla więźniów i ubogich tego miasta kilko-dniowe zasilenie w chlebie, mięsiwie i innych produktach było czynione.

---

## Królestwo Polskie.

*Warszawa dnia 6 grudnia.*

Dnia 1 b. m. Senat Królestwa Polskiego zebrał się nadzwyczaynie w Zamku w sali Senatorskiey. Uświetnił to posiedzenie obecnością swoią Jego Cesarzewicowsko-Królewicowska Mość, Wielki Xiążę *Konstanty*. Po zagaieniu przez Prezyduiącego, JW. Senatora Woiewodę, Stanisława Hrabiego Potockiego, odczytał JW. Sekretarz Senatu Jul. Urs. *Niemcewicz* nominacye przez Nayjaśnieyszego Pana nowych Senatorow, którzy potem przepisaną Ustawą Konstytucyyną przysięgę wykonali.

Dnia 3 Senat zebrał się znowu dla narady w przedmiotach tyczących się przyszłego Seymu.

---

Pod d. 25 listop. Namiestnik Królewski wydał postanowienie, względem udzielania pomocy, na mieyscu drewnianych domow, murowane stawić chcącym. Na ten cel przeznaczony jest: 1) własny kapitał miasta *Warszawy*, 180,000 zł. pol.; 2) szósty procent na uzbieranie żelaznego funduszu; 3) Prowizya od udzielonego wsparcia. Fundusz dzieli się na akcye 3/4, 1/2 i 1/4 akcyi. Akcya zupełna jest 10,000 zł. Nowobuduiącym się wydawane będą akcye na lat 25, z opłatą po 4 od sta, na zwrót kapitału i dwa procent na uzbieranie funduszu. Każdy posiadaiący akcyą, gdy zapłaci regularnie przez lat 25 wyżey wyrażony procent, tem samém umorzył akcyą i obowiązek płacenia nadal prowizyi ustaje. Daią się akcye tym tylko, którzy zamierzają wystawić domy nie mniey, jak 10,000, i nie więcey, jak 30,000 zł. kosztować maiące. Pożyczka wypłaca się dwiema ratami: pierwsza, po utwierdzeniu planu i wyliczenia kosztów; druga po wyprowadzeniu dachu.

Drugie postanowienie Namieśtnika Królewskiego, pod d. 25 listop., w treści: iż Komissarze delegowani do zawierania kompozyt o dziesięciny, stosownie do dekretu Cesarsko-Królewskiego z d. 6 (18) marca, mocni są, gdzieby tego uznali potrzebę, przyymować od stron przysięgę, na rzetelność składać się maiących rejestrów.

Gazety warszawskie ciągle donoszą o seymikach, w różnych powiatach i gminach odbywaiących się, dla obrania posłów i deputowanych na seym.

Po tygodniowey przeszło słocie, zaczęło u nas marznąć d. 4 b. m. rano; z dnia 5go mieliśmy nagle 13cie stopni mrozu, dziś zaś 14.

Pamiętnik warszawski, w numerze grudniowym kończącego się (1817) roku, donosi, iż od następnego nowego roku wychodzić będą w *Warszawie* nowe pisma peryodyczne: 1) *Cwiczenia naukowe*, co półtora miesiąca, każdy numer z 7miu arkuszy; 2) *Miesięcznik*, poświęcony umieiętnościom ścisłym, jako to: matematyce, fizyce, mechanice, chemii, i t. d. 3) *Tygodnik*, którego celem ma bydź zabawa, co tydzień 1½ arkusza, ogłoszony przez Hr. *Kicińskiego*.

---

# WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

## Francya.

(*Z gaz. berl.*) *Paryż, dnia 21 listopada.* Dnia 18 Król udzielał prywatne audyencye, Posłom: austryackiemu, Jenerałowi Hrabi *St. Vincent*, hanowerskiemu, Hrabi *Grote*, i saskiemu, Baronowi *Uchtritz*.

Prócz 300,000 franków, które Król dał na drogę Xięciu *Angouleme*, posłano mu jeszcze 150,000 fr.

Dnia 18 t. m. Prezydent Izby Deputowanych, P. *de Serre*, na czele wyznaczonych z nim członków, złożył Królowi w sali tronowey, poselstwo Izby, względem ułożenia którego na trzech posiedzeniach zgody nie było. Oto iest treść tego poselstwa: „*Przybyliśmy z departamentow naszych z dotkliwą boleścią nad cierpieniami, kray nasz uciskaiącemi i składamy W. K. Mości dzięki za wyrazy pociechy i nadziei, któreśmy od ciebie słyszeli! Wycięczenie po długiey woynie, klęski podwoynego nayścia nieprzyiacioł, ciężar podatkow osadzenie naszey ziemi; wszystkie te nieszczęścia ieszcze się bardziey przez okropny głód powiększyły, nawet w okolicach nayurodzaynieyszych doznawał lud Twóy niedostatku. Atoli trudny ten czas był matką wielkich cnot w publicznem i prywatnem życiu.* (Tu wyłuszczał mówca te patryotyczne cnoty: potem mówi daley) *Lud twóy z frasunkiem, ale spokoynie, poddał się układom zawartym w listopadzie 1815. Po uczynieniu naywiększych usiłowań w celu wiernego dopełnienia tych układów gdy ciężkie lata nader trudnem uczyniły ściste wykonanie tych układow; nie możemy żadną miarą myśleć, ażeby jeszcze nadzwyczayne, iak słychać, od żadney z traktuiących stron nieprzewidziane warunki, iako skutki następności wyniknąć miały. Mądrość W. K. Mości bez wątpienia zrozumianą i wspartą zostanie przez tę oświeconą politykę, która włada losem reszty ludów tey części świata. Szlachetnym ofiarom przyzwoitszy bez wątpienia położony będzie zakres, koniec nader uciążliwego osadzenia kraiu prędzey zbliżony zostanie, a ziemia nasza będzie znowu wolną. Wtedy, wtedy tylko będzie mogła Francya używać owoców pokoiu; kredyt się iey ustali; wewnętrzna pomyślność zakwitnie: a Francya zaymie znowu stopień swóy między narodami. — Duch naszey ustawy konstytucyyney, nauka narodowa, okazuią się w udzieleniach, iakie nam W. K. Mość względem dopełnienia woyska uczynić raczyłeś. Wszyscy poddani twoi idą za głosem Monarchy, który tak prawdziwym iest Francuzem; żadna ofiara nie będzie dla nich drogą, kiedy tego potrzeba będzie, ażeby koronie Twoiey i oyczyźnie zabezpieczyć niepodległość i godność.*“ — Król odpowiedział: „*Zywo przeięty iestem uczuciami, które mi w imieniu Izby Deputowanych wyrażacie. Z pociechą przyymuię szczęśliwe przepowiadanie, które mi czynicie. Do iego uskutecznienia liczę także iedność umysłow, iednomyślność obrad i zgodność działań, które iedynie tylko spokoyność Francyi zabezpieczyć mogą.*“

Izba Deputowanych zaczęła wczora naradzać się nad proiektem do prawa względem wolności druku.

Przeszły Lord Major Londynu, Pan *Wood*, przybył tu d. 19 t. m.

Mówią o wyroku królewskim, który wczora podpisany został, ściągać się mającym do organizacyi administracyi skarbu. Podług iednego z rozrządzeń tego wyroku, zkassowani bydź maią płatnicy jeneralni i podpłatnicy.

Przybył tu Jenerał *Jomini*. — Regiment Szwaycarów, który stał załogą w *Besançon*, przeprowadzony zostanie do *Strasburga*.

Przed nieiakim czasem umarła tu Hrabini *Dillon*, blizka krewna byłey Cesarzowey *Józefiny*, a matka Hrabini *Bertrand*, znayduiącey się teraz na wyspie *ś. Heleny*. Była to wdowa po Hrabi *Arturze Dillon*, który stracił życie na szafocie, w roku 1793. Naymilsza iey córka, Xiężna *Fitzjames*, umarła pierwiey od niey z suchot.

Niezmordowany autor, Xiądz *de Pradt*, nowe wydał pisemko, *Preliminaria posiedzenia 1817*.

---

## Hiszpania i Portugalia.

Korrespondent hamburski umieścił z *Londynu* pod 22gim listopada: „Dwór hiszpański, w urzędowey nocie ministra stosunkow zewnętrznych, kawalera *Pizarro*, nietylko urzędownie przyjął nadeszłe z *Brazylii* propozycye, prosto przyjacielskiego ułożenia się, względem sporu o zajęcie krainy *Rio della Plata*, ale też na kilka podanych punktow ugodliwych już się zgodził. Innych zaś warunków, a mianowicie poprzedniczego utrzymania *li-*

nii obronney od granic brazyliyskich odmówił, i razem zastrzega warowania wynagrodzenia kosztow, gdy podług własnego drugiey strony wyznania, zajęcie ziemi hiszpańskiey uczynione zostało jedynie tylko dla zabezpieczenia graniczących prowincyy Portugalskich. Król hiszpański nie chce się też poddać na ten raz przyiętemu pośrednictwu głównych mocarstw europeyskich, a gdy dwór brezyliyski również tylko na ten przypadek przyiął, więc się tak i utrzymuie.,,

W drugiey nocie, przez Pana *Pizarro*, posłowi portugalskiemu, w *Madrycie* podaney, zaprzecza rząd hiszpański, iakoby miał nieprzyiacielskie zamysły, o które iest posądzany, z przyczyny ściągania woysk w *Estramadurze*. i oswiadcza, iż ten ruch chwilowy, pochodził z potrzeby wewnętrzney ekonomiki.

---

### Hiszpania

Podług wiadomości z *Madrytu* pod dniem 6 istop. Król z familią królewską z *Escurialu* do tolicy powrócił, gdzie d. 4 obchodzone były u dworu imieniny Króla *Karola IV*, oyca J. K. Mości, i infanta *Don Carlos*.

Pisma publiczne donosiły, że Królowa Jeymć hiszpańska sama swą córkę karmi, ale nie doniosły o tkliwych szczegółach miłości macierzyńskiey i tey stałości, z którą N. Pani dopełnia naytrudnieyszego z obowiązków matki. Znayduie ona w nich swe uszczęśliwienie w pożyciu domowem, a chwałę w oczach publiczności. D. 14 października, w rocznicę narodzin Króla, Królowa ukazała się na gali dworu, trzymaiąc córkę na ręku; a gdy dziecię kwileniem wyrażało swe prośby o pokarm, Królowa zaspokoiła ie natychmiast z tą naturalną prostotą, która w tkliwy odbiiała się sposób, od pompy, ią otaczaiącey.

Król odwiedzał szkołę marynarki w *Segowii*, gdzie uczniowie wydali dla niego festyn. Miasto dało także widowisko bitwy bykow. Przeiazd przez góry był dosyć trudny, z przyczyny śniegow, które obficie już w tych stronach spadły.

Jenerał porucznik *O'Donaju* udał się do Króla, prosząc o rewizyą iego processu, a skutkiem uczynionego przez wyznaczoną do tego komissyą raportu, uwolniony został od oskarżenia. Ministeryum woyskowe ogłosiło to przez listy okolne. Jenerał *O'Donaju* pochodzi z familii irlandzkiey, tak, iak *O'Donnel*, *C'Connor*, *O'Neilly*, *O'Reilly*, etc. którzy wszyscy od czasu upadku domu *Stuartow* koronie hiszpańskiey służą. Był on ministrem woyskowym za rządu *Kortezow*, a przed dwiema laty niesprawiedliwie obwiniony został o należenie do spisku, na którego czele był jenerał *Renovales*; temu udało się umknąć za granicę.

Nowo-narodzona xiężniczka *Izabella*, d. 16 październ. z naypomyślnieyszym skutkiem wakcynowaną była.

Dyrekcya publicznego kredytu wezwała do wzięcia w dzierżawę od 1go stycznia 1818 na lat 4, znakomite dobra Xiążęcia pokoiu (*Godoy*), pod sekwestrem zostaiące.

### Portugalia

Przez odezwę Króla Portugalskiego z *Rio-Janeiro* rozkazano, ażeby woysko w *Brezylii* odziewane i w inne potrzeby opatrywane było rękodziełami z fabryk brazyliyskich, w niemożności tylko wystarczenia kraiowych, mogą bydź użyte rękodzieła zagraniczne.

Jenerał, *Gomez Freire*, przed śmiercią powierzył spowiednikowi swemu list, dla oddania rejencyi po iego straceniu. Oskarżeni mieli za obrońców, ludzi wielkiey biegłości w prawie, i wszystkie formy obrony względem nich dopełnione były nayściśley.

W *Lizbonie* umarł jeneralny dzierżawca tabaki, baron *Onatella*; zostawił 35 milionów franków. Trumna jego była pozłacana, z zamkiem złotym, od którey klucze, także złote, po odprawionym pogrzebie familii oddane zostały.

---

### Hiszpania i Stany Amerykańskie.

W naypóźnieyszych doniesieniach ze Stanów Amerykańskich, czytamy o nowych i żywych nieporozumieniach, które między rządem tych Stanów a Hiszpanią zachodzą. Amerykanie znowu się dopominaią znakomitych summ w wynagrodzeniu zaborów handlowi ich wyrządzonych, a zamiast opłaty życzą sobie wziąć *Florydę* *Hiszpanija* przeciwnie użala się na to, że rząd Stanów Zjednoczonych nie przedsięwziął skutecznych środków dla powściągnienia łupiestwa, przez kapry powstańców popełnianego, a statki ich po większey części w portach amerykańskich uzbraiane były; że różnego rodzaju wsparcia dla powstańców ze Stanów Zjednoczonych są czynione. W *Washingtonie* oczekują gońca, który ma przynieść ultymatum dworu hiszpańskiego.

---

### ROZMAITE WIADOMOSCI

W Korrespondencie hamburskim czytamy z *Morei* pod 8. września: „ dnia 23 przeszłego miesiąca mieliśmy tu okropne trzęsienie ziemi. Morze ustąpiło tak nagle, że okręty w portach stały na piasku; ale potem woda powróciła z taką gwałtownością i w tak nadzwyczayney massie, ze przez to wielkie szkody zrządziła. Pod miastem *Vostitsa* zapadł tameczny przylądek. Miasto samo, które około 800. domów liczyło, po większey części zniszczone, a 65 mieszkańców w gruzach grob znalazło. Podobnegoż losu doznały okoliczne wioski. „

W nocy z d. 11 na 12. listopada dało się uczuć mocne trzęsienie ziemi w *Genewie*.

W liście z *Marsylii* donoszą, że podług ostatnich wiadomości z *Algieru*, umierało tam codziennie od 7. do 800. ludzi. W Tunecie spodziewano się także rewolucyi: gdyż obadway synowie Beja bardzo źle postępuią, a starszy z nich z wielką się tyranią względem płci niewieściey okazał.

Trypolitańczykowie zabrali temi czasy okręt z wyspy *Elby* i dwa inne statki toskańskie, które, za uprzedniem wysadzeniem na ląd osady, z sobą poprowadzili.

Dyrektor muzeum Paryzkiego, Hrabia *Forbin*, przybył przez *Ateny* do *Konstantynopola*. Zamierzał on wyiechać z *Konstantynopola* do *Palestyny* i *Syryi*.

---

*Dozwala się drukowa Niemczewsk i Prof. O. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.*

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 97.

WILNO DNIA 4 GRUDNIA 1817 ROKU

## OGŁOSZENIA.

My niżey podpisani, przebywaiąc drogę nader smutną prawnictwa, przez czas niemały, a naymniey tyle, maiąc ieszcze do przeyścia, osądziliśmy za rzecz słuszną, razem też i odpowiednią chęciom naszym, zbliżyć się do kombinacyi, a dla dóyścia rychleyszego oney, obrać światłego, oraz sumiennego Medyatora, by pośrednictwo onego, było dla nas wyrokiem ostatecznym. — Znaiomy powszechnie z cnot, światła, i zasług w Obywatelstwie Wielm. JPan Soroka, Prezydent Ziem. Oszm., poświęcaiący zawsze krótkie swe momenta wolne od Sądownictwa, na zniszczenie niesnasek, a udarowania pokojem — Słowem: Oddany całkiem współpowietnikom swoim, nie odmówił i nam czułego swego pośrednictwa — To, (po przeyrzeniu dowodów wszystkich trzech stron) w dniu jednym, kilkoletnie nieporozumienie się, zamieniło w rzetelną spokoyność, do którey tęskniliśmy oddawna; za iaki czyn chwalebny, godny naśladowania, a nas uszczęśliwiaiący, dozwól nam ze wszech miar Nayszanownieyszy Obywatelu, nie pojedyńczo (jak zwykle bywa, ze strona jedna tylko uwielbia swego Medyatora, druga zaś głuchym milczeniem dozwala rożnie wnioskować) ale kompletnie, byśmy ci oświadczyli naypowinnieyszą wdzięczność, ulokowaną na zawsze w sercach naszych. Datt roku 1817 miesiąca 9bra dnia 3 w Wilnie.

Barbara z Kociełłów Abramowiczowa Rotm. Kaw. Nar. Woysk Polskich.

Stanisław Wituński Sędzia Gran. Ptu Oszmiań.

Alfons Wituński, Sędzia Ziemski Ptu Oszmiań.

---

*1. Od Rządu Gubernialnego Mińskiego ogłasza się iż w tuteyszey Skarbowey Izbie na wzięcie w dzierżawę do 1819 roku Rzeczyckiego odkupu, będą odbywać się targi, pierwszy 21go, drugi 28go, a trzeci ostateczny 29go mca przyszłego grudnia teraźnieyszego roku; życzący zatem wziąć takową dzierżawę zechcą na pomienione targi przybywać do tey Izby z dostatecznemi ewikcyami, gdzie im okazane będą warunki. Dnia 17 Nowembra 1817 roku.*

*Sowietnik Czohłokow.*

*Sekretarz Arcimowicz.*

1. Spieszę z należnym uwiadomieniem Sukcessorów ś. p. Stanisława Kuszelewskiego b. Prezydenta Tryb. Litt. w tey okoliczności. Pamiętnym bydź musi rodzay interesu przeze mnie, jakoteż i oyca mojego z Sukcessorami Kuszelewskiego miany, w Ziem. Pttu Trockiego, ony Sąd znalazłszy własnoręczne Kuszelewskiego, zawinienia, nayprzód mnie Józefowi Giedyminowi Sędziemu Gran. Troc. dwóma oczewistemi i nieappelowanemi Dekretami, 1szym roku 1816. Januaryi 14. rub. assyg. 1,604. kop. 11. i 2gim tegoż r. i Msca 17. d. rub. srebr. 3,702. kop. 25. zasądził, udzielnie 3cim Dekretem Marca 24. dnia czer. złł. 140. rub. sr. 126. złotych Pol. 18,973. gr. 22. sz. 1. dla oyca mojego Jakuba Giedymina Chorążego Ziem. Pttu Trock. na Sukcessorach zeszłego Kuszelewskiego udecydował, do odebrania zaś takowych summ wespół z procentami i ponieść mogącemi expensami przeznaczonym został fundusz w ręku W. Ignacego Woynicz Sianożętskiego Podk. Bielickiego naydujący, z przyczyny: że tenże Sianożętski na Dokument obligacyyny w roku 1810. Januaryi 3. dnia summę rub. ass. 40,517., u ś. p. Szamb. Kuszelewskiego pożyczył, jakowego obligu rodzony brat Stanisław Kuszelwski przez spadek sukcessyi stał się Aktorem, a w dalszéy kolei onego Sukcessorowie, z którymi oczewiste i nieappelowane Dekreta są otrzymane. Ugruntowany więc naymocniéy będąc, i mając pełnomocnictwo od oyca dane: do uzysku pieniędzy w skutek Dekretów od Podkom. Sianożętskiego należnych; z pełnym zaufaniem powzięcia niezawodney wypłaty, w roku ominionym udałem się osobiście w Gubernii Mohilewskiey do W. Ignacego Sianożętskiego, którego gdy znalazłem już nieżyiącym, rzecz całą o wypłatę pieniędzy zwróciłem do JW. Aloizego Sianożętskiego Prezydenta Sądu głównego 2. Depart. Mohil. z większą nierównie zostając nadzieją pomyślnego skutku, że ten będąc naturalnym opiekunem nieletnich Sukcessorów brata swojego, zająwszy znaczne majątki, pod władanie, sam posiadaiąc dobro, znajomość Prawa, i piastując wysokie urzędowanie, uczyni należną satysfakcyą? Jakoż w saméy rzeczy na początkowym traktowaniu interesu i zastanowieniem kilko miesięcznym ciągle natym, czyli WW. Giedyminowie w skutek oczewistych nieappellowanych Dekretów, oraz przy składającym się autentycznym Obligu od Podkomorzego Sianożętskiego Kuszelewskiemu wydanym, mają moc do uzysku pieniędzy? lub nie? otrzymałem odpowiedź, że w następnych Kontraktach opłaconym zostanie, lecz Dokumentu zapewniającego spokoyność nie wydał: walczyłem więc z sobą dość długo wierzyć uręczeniu, czyli rozpocząć nieprzyjemny proces? gdy jednak niektóre osoby mię w tém upewniły, powróciłem w swoie strony — Tém czasem nadeszła pora zapewniona do opłaty, powtórnie więc na tę dość nie małą podróż poświęciłem, ale w miéyscu nie zawodnego skutku, otrzymałem od Sianożętskich znaczney wielkości Pozew przed Sąd Ziemski Rohaczewski wyniesiony w prożbach: nakazania adcytacyi Sukcessorów Kuszelewskiego do Ziemstwa Rohaczewskiego, lubo w rzeczy w miéyscu właściwym rozpoznanéy, unikczemnienia Dekretów oczewistych nieappellowanych sądu Ziemskiego Trockiego, odesłanie pretensyi Giedyminów do innych funduszów Kuszelewskiego, i wiele innych podobnych z szczególnieyszą znajomością Prawa połączonych — Po widocznym przeto zawiedzeniu się na uprzednich nadziejach, zmuszony zostałem czynić przez Proceder, okazując nie słuszną mitręgę w opłacie pieniędzy, na fundamencie jakowych dowodów Sąd Ziemski Rohaczewski sprawiedliwym Dylacyynym wyrokiem wszelkie obiekcye przez Sianożętskich wnaszane skasował. Nieukontentowani tém nad spodzianym ciosem WW. Sianożętszy ze skargą weszli do 2. Dep. Guber. Mohil. i już ciek Spraw Giedyminów w Sądzie Powiatowym przez nadesłany ukaz wstrzymany został. Takowym usiłowaniom z krzywdą wszelką przedsięwziętym zapobiegaiąc znaglony zostaię łożyć znaczy expens na promocyą interesu, co iest istotnym ciężarem funduszu Sukcessorów Kuszelewskiego wuia moiego, gdyż wszelki wydatek Dekretami oczewistemi zapewniony mam do powrótu, na rachunek, którego chociaż kilka tysięcy asyg. rub. z rąk W. Szymona Hatowskiego debitora Zeszł. Kuszelewskiego przyiąłem, lecz te nieodpowiadają samym expensom do dziś dnia poniesionym, gdyby zatém wszelkim nieprzyiemnym koleiom uczynić koniec, i niezostać połączonymi bez żadnéy sprawiedliwéy racyi do proceduru w Ziem. Rohaczewskim rozwiniętego, zechcą zapewna WW. Sukcessorowie ś. p. Stanisława Kuszelewskiego użyć prawnych środków, któreby przekonywały JW. Prezydenta Sianożętskiego w opłacie urodz. Giedyminom pieniędzy, sprawiedliwie należnych. Dat. 1817. Nowembra 15. dnia.

Józef Giedymin Sędzia Gran. Pttu Trockiego.

1. Roku tysiąc osmset siedemnastego miesiąca septembra siedemnastego dnia.

Oświadczenie imieniem opieki nieletnich Felixa i Ludwika przez testament przyiętych Kuszelewskich z rzeczy następney czyni się — Zachodzące pokrewieństwo i przyiaźń między domem WW. Giedyminów a ś.p. Stanisławem Kuszelewskim Prezydentem b. Trybunału Litt. była racyą do czynienia pomocy interessom w groszu gotowym, i tego co w potrzebach swoich zeszły Kuszelewski mógł od WW. Giedyminów pretendować. Gdy tenże Stanisław Kuszelewski żyć przestał, do pozostałego funduszu WW. Giedyminowie maiąc pretensye różnego tytułu Sukcessorów, a w tey kolei i nieletnich w assystencyi opieki do Sądu Ziem. Pttu Troćkiego pozwali, w którym Sądzie za stawaniem stron Dekretami oczewistemi nieappellowanemi w roku ominionym tysiąc ośmset szesnastym pierwszym, dnia czternastego Januaryi rubli assygnacyinych, tysiąc sześćset cztery i kop. jedynaście drugim siedmnastego Januaryi rubli srebrnych trzy tysiące siedmset dwa kop. dwadzieście pięć dla W. Józefa Giedymina Sędz. Gran. Pttu Trockiego i trzecim Dekretem dwódziestego czwartego marca JW. Jakubowi Giedyminowi Chor. Ziem. Trockiemu czerwonych złłch sto czterdzieście rubli srebrnych sto dwadzieścia sześć złł. ośmnaście tysięcy dziewięćset siedmdziesiąt trzy groszy dwadzieścia dwa szeląg ieden zasądzonym zostało, i do poszukania takowych summ z procentami i expensami — na funduszu w ręku JW. Ignacego Woynicz Sianożętskiego Podcz. Bielic nayduiącego się, oraz dalszych moc nadano, za przewodnictwem wyrażonych oczewistych Dekretów, przy znayduiącym się Autentycznym obligu w roku tysiąc ośmset dziesiątym Januaryi trzeciego dnia od Poczgo Sianożętskiego zeszł. Bernardowi Kuszelewskiemu Szam. wydanych po kilkakrotnie jeżdząc na Biało-Ruś WW. Giedyminowie u Sukcessorów nieletnich zeszł. Ignacego Sianożętskiego Podcz. z opiekunami, dopraszali opłaty pięniędzy, lecz niewiadomo z jakich przyczyn nietylko obżał. Sianożętscy Satysfakcyi iż niedopełnili pomimo uręczenia, ale owszem przez szczegulnieyszą plantę processu, zdało się mianowicie obżałłmu Aloizemu Sianożętskiemu Prezyden. Sądu Głłgo Mohilewskiego, pozywaiąc w odpowiedzi do Sądu Pttu Rohaczewskiego WW. Giedyminów, temże pozwem w roku teraz. tysiąc ośmset siedemnastym msca marca dnia dwunastego wyniesionym i Pupille Zał. umieścił, żądaiąc onychże nieletnich lubo extra fori i w rzeczy rozpoznaney nakazanie adcytacyi — Nieprzyięcia w uwagę Dekretów oczewistych Ziem. Trockich, zmnieyszenia kursu monecie srebrney, i tém podobnie pretenduiąc, przez Jakowe obżałłnych Sainożętskich obeyście się, gdyby wprzypadku maloletni Załł nie byli połączeni do processu w Ziemstwie Pttu Rohaczewskiego rozwiniętego, a tém samym na koszta daremne narazonymi, w imieniu nieletnich załłcy oświadczaiąc, że stosoświadcznie do otrzymanych trzech dekretów w Ziemstwie Trockim przez WW. Giedyminów, przynależy onym sprawiedliwie z summy w ręku Ignacego Sianożętskiego Podcza. czyli onego sukcessorów nayduiącey się opłata; iż powyższe Dekreta jako oczewiste i nieappellowane skarżone już być niemogą, i jeżeliby przebor summ na funduszu zeszłego Stanisława i Bernarda Kuszelewskich następował, to natychże samych WW. Giedyminach Restancya będzie się przez nas poszukiwać. U tego oświadczenia podpis następny. Takowe oświadczenie jako Opiekun podpisuię, Joachim Kopeć Adwokat. Jakowy Excerpt oświadczenia z Protokułu Potocznego Grodzkiego Pttu Trockiego, pod pieczęcią Urzędowną Grodzką tegoż Pttu w roku teraz. tysiąc ośmset siedymnastym msca nowembra dwudziestego szóstego dnia iest wydany.

Zgodność z protokułem zaświadcza.
Józef Zielonka Grodzki Trocki Pisarz.

---

1. Podaie się do wiadomości powszechney przezemnie niżey podpisanego; iż móy Aktor JW. Józef Łopaciński b. Marszałek i Kawaler, po zaszłey śmierci w tym roku rodziców swoich JWW. Łopacińskich Wojewodziców Brzeskich, majątki Koyrany i Bezdany blisko Wilna położone, jedynie ze względu, iż nie są mu przyległe wyprzedać życzy. Przeto ktoby one chciał wiecznością nabyć (u których Krezcencye fundowe wsie z poddanemi. Lasy blisko Wilna obszerne. Jeziora młyny. Tartak, Hamernia Papiernia, Karczmy i t. d.) zechce przed następującemi Kontraktami Mińskiemi do Pryncypała mojego JW. Łopacińskiego Marszałka, w maiątku Saryi w Powiecie Dryzieńskim mieszkającego zgłosić się.

Plenipotent Adam Gorski.

---

1. Miasto Dubno w Rossyi nad Granicą Galicyi o pięć mil od Radziwiłłowa położone, między innemi Jarmarkami, ma trzy sławnieysze, to iest na wodochreszcze dnia 6. Januaryi, na Swiętego Piotra dnia 29. Junii, i na Swięty Michał dnia 29 7bra po cztery niedziele trwaiące. Na tych Jarmarkach bywaią Kupcy Rossyyscy z Moskwy, Krymu i innych mieysc z towarami. bywają także Kupcy z tabunami koni różnych zawodów. Handel tego miasta znacznie powiększyć się może przez łatwą Kommunikacyą z Brzesciem i Warszawą, gdyż z tych miast transporta towarów są pozwolone.

---

1. JPan Jan Kretyen Restaurator Hotelu pod nazwiskiem Europy ma honor zawiadomić prześwietną Publiszność oraz i przybywaiących do tuteyszego miasta, iż ktoby sobie życzył kwatery ze wszelkiemi wygodami, staynią i wozownią, za pomierną cenę, tudzież śniadania, obiad i kolacyą w każdey porze wedle Regestru, przy tym można znaleść u tegoż magazyn różnego rodzaju naydoskonalszey marynaty owocowey, jako tez bulionu suchego naylepszego. Octu winnego Francuzkiego oraz musztardy Francuzkiey etc.

Na ulicy Ostrobramskiey w domu W. Grunerta pod Nm 21.

---

1. Sąd Ziemski Powiatu Wiłkomirskiego z porządkowego wołania reiestrów summaryynych, przystąpiwszy do rozsądzenia sprawy Wielebney Jmć Panny W. Tekl Bemówny przełożoney Klasztoru panien Zarzecznych z W. Maryą Sorokową Mieczną Oszmiańską, oraz z Sukcessorami zeszłego Bonifacego Woytkiewicza Porucznika woysk byłych Littch, za połączeniem się dalszych Kredytorow teyże Miecznej Sorokowey, skutkiem zaszłey Remissy z Litto Wileń. Głłgo Sądu 2go Departamentu pod rokiem 1813 mca Februaryi 24 dnia, Exdywizyą wszelkiego maiątku spomnioney Miecz̄ney Sorokowey determinuiącey, dla nie uskutecznienia uprzednio determinowaney na stronach komportacyi i z potrzeby nanowo wynikły też komportacyą na stronach w sprawę wchodzących, tudzież akta Inkwizycyi, kalkulacyi i Weryfikacyi z rzeczy dzierży folwarku Dziewałtowa Soroczyńzkiego wraz po skończeniu następuiącey Kadencyi S. Trzy Królewskiey 1818 roku zaprawnem obwieszczeniem expediować się przez Sąd Ziemski Wiłkomir. in fundo maiące, uznał; a po uskutecznieniu tego, wyiąwszy tę sprawę z porządkowego wołania w Extra kadencii teyże, oną rozsądzić zadeklarował. Żeby zatem tak Kredytorowie Miecznej Sorokowey, iako też Debitorowie wczesną wiadomość o tem mieli i na czas determinowaney rozprawy w Sądzie Ziemskim Wiłkomier. sub amissione causae iawili się, po trzykrotnie w Gazetach zawiadomić postanowił. Datt w Wiłkomierzu roku 1817 miesiąca listopada 15 dnia.

Jan Jachimowicz Ziem. Pttu Wiłkomir. Regent

---

1. W domu W. Sulistrowskiey położonym na ulicy zwaney Skopówka pod Nm. 178 znayduie się kareta Warszawska do przedania i Kocz Warszawski cokolwiek używany, także dwoie sań Petersburskich nowego fasonu. Życzący nabydź może poinformować się o cenie u rządcy tego domu.

---

3. Litewsko-Grodzieński główny Sąd 2go Departamentu obwieszcza Grafa Alexandra Chodkiewicza; kredytorow jego i opiekuna maiątku Józefa Chodkiewicza, Litewskiego Oboźnego i Kawalera Karola Prozora, iżby oni porządkiem przepisanym w prawach Naymiłościwiey temu krajowi darowanych, zapisali sprawę do rejestru w tym departamencie ustanowionego dla rozsądzenia spraw za Naywyższym Imiennym i Rządzącego Senatu ukazem, z których należy rozwiązywać w przedmiocie ustanowienia administracyi nad majątkiem Grafa Alexandra Chodkiewicza, i naznaczenia Opiekunow dla zatrudnienia się interesami osłabionego na umyśle Józefa Chodkiewicza, również wprowadzone będą dla wypełnienia wszelkie dalsze artykuły w Ukazie Rządzącego senatu pod dniem 27 Augusta bieżącego roku z Nr. 1270. temu Departamentowi danym objete. Dnia 17 9bra 1817 roku.

2. Sąd Ziem Powiatu Borysowskiego skutkiem Rezolucyi 1817 roku miesiąca 9bra dnia 9 zapadłey, postanowił, przedstawione ruchomości przez JW. Marszałka Slizienia zeszłego Józefa Tomaszewicza, przez publiczny targ w mieście Borysowie w dniach 12, 15, i 18tym miesiąca Januaryi następującego 1818 roku sprzedać; tak dla wiadomości otym; jak żeby sukcessorowie i pretensorowie tegoż Tomaszewicza na oznaczone termina wSąd tenże jawili się przez ninieyszą awizacyą zawiadamia. — Dnia 16 9bra 1817 roku.

Felix Tracewski Ziem. Ptu Borys. Prezydent.

January Korkozowicz Sędzia.

Józef Stacewicz Sędzia.

Regent Piotr Budulewicz.

---

2. Roku tysiąc ośmset siedmnastego miesiąca Nowembra dwódziestego dnia.

Przed Aktami Jego Imperatorskiey Mości Grodz. Ptu Telsz. stawaiąc obecnie WJP. Antoni Dominik Łaiewski Chor. w. Pol. Proces wespół z Remanifestem imieniem swoim i żony poniżey wyrazaiący się ad acta podał w tych słowach Roku tysiąc ośmset siedmnastego mca Nowembra szesnastego dnia Remanifest z naysolenieyszym zażaleniem Imieniem WJPP. Antoniego Dominika i Heleny Łaiewskich Marsz. Chor. w. b Poll. przeciwko starozakonnym Izraelowi Jckowi Leyzerowi i Wulfowi Abelowiczom Sołowieyczykom Obywatelom Kowieńskim czyni się w rzeczy. Niewypartą iest istotą że Załłcy Dellres w roku tysiąc ośmset piętnastym maia czternastego d. z zeszłym do wieczności Starozakonnym Abelem Sołowieyczykiem antecessorem Obżałłch. zawarli umowę o dziedzictwo wsi Balsie Miekiszki zwaney w Xtwie Zmudzkim w Pttcie Szawellm położoney za które opłat summy sześć tysięcy sześćset rubli srebr, z czterma ratami obowiązali się wypłacić i tak tegoż czasu rubli srebr. trzysta zaliczywszy tegoż roku augusta dziesiątego dnia rubli srebr. tysiąc trzysta wypłacili i kwit od zeszłego Abela Sołowieyczyka zyskali w roku następnym tysiąc ośmset szesnastym usiłuiąc ratę drugą opłacić już po zeyściu Sołowieyczyka terminie okryślonym gdy do Kowna idąc do Sądu Niższego Ziem. Szawellgo wstąpił dla wzięcia paszportu tam nalazł Delatę do exekwowania złł. Poll. ośm tysięcy pięćset sześćdziesiąt ośm nieopłaconych poszlin od summy na wsi Balsiach lokowaney od Izby Skarbowey Wileńskiey podaną z tą wiadomością gdy dojachał do Kowna do Sukcessorow zeszłego Abela Sołowieyczyka koncem opłacenia raty powtórney Załł. odebrał uwiadomienie z poczty od swey żony ze już exekucya o należność poszlinową w dom iego weszła w takim zdarzeniu lubo oświadczaiący się był powiniemu rubli sr. tysiąc siedmset sześćdziesiąt siedm sukcessorom zeszłego zaliczyć i nato miał gotowe pieniądze niemógł dać więcey jak trzysta rubli srebr. i assygnacyami rubli pięćset na prosbę Lewina Sołowieyczyka naturalnego Opiekuna z czego też kwit uzyskawszy z restancyą summy powrócić musiał do domu na ocalenie się do exekucyi i tak za iedne remanenta od roku tysiąc ośmset iedynastego aż do roku tysiąc ośmset czternastego zaległe na Balsach zmuszonemi zostali Załcy Dellres rubli assygn. trzysta czterdzieście cztery kop. piędziesiąt ośm a srebrem rubel ieden kop. cztery exekutnego i na utrzymanie exekutorow musieli wydatkować rubli srebr. dwanaście a na restancyą summy należney Skarbowi obowiązanemi zostali wydać rewers, tę rapę czyli kłutnią przebywszy Star. Lewin Sołowieyczyk w roku tysiąc ośmset siedmnastym februaryi dwudziestego drugiego dnia odezwał się przez Korespondencyą że restancya summy należy do wypłacenia dla córki zeszłego Sołowieyczyka imieniem Cypy musi wedle Dokumentu dzielczego między rodzeństwem w roku tysiąc ośmset szesnastym Januaryi dwódziestego pierwszego czynionego tegoż roku maia dwódziestego piątego dnia w akta Ziemskie Kowieńskie wprowadzonego skutkiem tak odezwy Lewina Sołowieyczyka iako też zadość czyniąc dokumentowi z Zeszłym Sołowieyczykiem zawartemu w terminie gdy Załcy Della ziachał do Kowna nikogo z sukcessorow niezostał późniey miesiąca augusta siódmego dnia tegoż roku tysiąc ośmset siedmnastego na mocy dokumentu dzielczego wyż de data wezwanego na konto Aktorki Cypy musi rubli srebr. tysiąc ośmset sześćdziesiąt siedm realnie wypłacili i kwit z podpisem Eliasza Hirsza Abelowicza Opiekuna Lewina Sołowieyczyka zyskali rata zaś ostatnia do wypłacenia w roku tysiąc ośmset osmnastym Junii dwudziestego czwartego dnia na illość rubli srebr. tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt siedm jako się niezbliżyła, tak Załłcy Delatores oney wypłacenia niezaprzeczaiąc, lecz niewiadomo z jakich powodów Izrael Abelowicz Sołowieyczyk w imieniu Leyzera i Wólfa braci dwóch w roku tysiąc ośmset siedmnastym septembra dwudziestego drugiego w Grodzie Kowieńskim zaingrossowawszy paszkwil pod tytułem oświadczenia przedsięwziął miotać po całey Gubernii przez awizacyą Kuryera Littgo albowiem należność umówiona za Balsie i Mikiszki Jak iest obowiązkiem Załł. Dellrow do zaspokoienia tak Dell. momentu nieminą w opłaceniu aby tyle ze strony Sukcessorow Abella Sołowieyczyka do Konkluzyi punkta opisane były dochowane niech zapyta tenże Izrael Sołowieyczyk swey familii jako to Eliasza Hirszy Abelowicza i Lewina Sołowieyczykow którzy te summy przyymowali i kwitowali Załł. Dellra a pewnie ze wstydu (jeżeli ludzie poczciwi) zarumieni się wszelako Załłcy Deltres poukończeniu interesu da Bóg przyszłego Junii dwódziestego czwartego dnia tysiąc ośmset osmnastego roku o tę obelgę niewinnie narzuconą prawem czynić deklaruią i ze strony swoiey skutkow dokumentu Intercyz. szukać będą publiczności zapowiadaiąc naysolenniey Remanifestuią się i ony w imieniu włałnym i żony podpisuię. U tego Remanifestu podpis taki. Antoni Dominik Łaiewski Chor. który to Remanifest iest do Xiąg Grodz. Pttu Telsz. zapisany, z których i ten wypis pod tegoż urzędu pieczęcią stronie iest wydan.

Correctum Bartłomiey Witkiewicz Grodz. Pttu Tell. Regent.

---

2. Sąd Taxatorsko Exdywizorski Dekretem w Sądzie Spraw Cywilnych Bielskiego i Drohickiego Powiatow dnia 14 Junii 1817 roku zapadłym na rozdzielenie maiętności Krapie Boguszek z przyległościami w obwodzie Białostockim Powiecie Drohickim położoney pomiędzy wierzycieli zeszłego Franciszka Zaleskiego Sędziego Ziemskiego Drohickiego orderu ś Stanisława Kawalera przeznaczony, w dniu 10 Augusta tegoż 1817 roku w maiętności Krapicach Boguszkach rozpocząwszy czynność swoią, uwiadamia i wzywa wszystkich wierzycieli tegoż zeszłego Franciszka Zaleskiego w iakim bądźkolwiek względzie do pozostałego po nim maiątku roszczenia czynić mogących, aby służące sobie na to dowody w dniu 20 Czerwca następnego 1818 roku do Kancellaryi Sądu Spraw Cywilnych Bielskiego i Drohickiego powiatow w mieście Powiatowem Bielsku znayduiącey się dla wzaiemnego w nich stronom rozpatrzenia się złożyli, i następnie sami lub przez prawnie umocowanych w dniu 1 augusta tegoż 1818 roku, iako w ostatecznym do podziału massy konkursowey zamierzonym terminie, w Sądzie Taxatorsko Exdywizorskim w maiętności krupicach czynność swą kończyć maiącym, stawali, i należnoście tudzież roszczenia swoie prawnym porządkiem udowodniali, w przeciwnem bowiem zdarzeniu każdego niestawaiącego i nie zgłaszaiącego się choćby nayrzetelnieysza należność, pod ugostrzeżenia w Dekr. Sądu Spraw Cyw. domieszczonego, wieczney utracie i upadkowi poddaną, i za niebyłą zapisaną i ogłoszoną zostanie. Jakowe obwieszczenie aby w gazetach publicznych kraiowych Kuryera Litewskiego, i zagranicznych Warszawskiey i Korrespondenta Warszawskiego trzykrotnie w Numerach po sobie następuiących umieszczonem i ogłoszonem było, mieć chce i stanowi. Dan w maiętności Krupicach dnia 20 augusta 1817 roku.

Stanisław Ołdakowski Sędzia Ziemski Sądu Spraw Cywilnych Bielskiego i Drohickiego Powiatow Exdywizor Prezyduiący.

Marcin Jaworowski Sędzia Grodzki Powiatu Białostockiego Exdywizor.

Jan Putkowski Assesor Sądu Spraw Cywilnych Bielskiego i Drohickiego Powiatow Exdywizor.

Ludwik Sawicki iako Regent.

---

*2. Po przeczytaniu awizacyi WJP. Bortnowskiego Szambelana i Plenipotenta W. Heleny Sekreteiowey Rotmistrzowey Gwardyi woysk Rossyyskich, umieszczoney w Kuryerze Litewskim w Numerze 78 1817 roku, w którey oświadcza, iż funduszu na Butrymańcach ma taż Sekreteiowa złotych 50,000; a długu niewięcey jak 20,000 że nie wzmienia komu przez szczegół, lecz uprasza do Berki dla układow; z tego powodu niżey piszący się zmuszony przez ninieysze pismo, również zaawizować tak W. Sekreteiową, jako też Jey Plenipotenta WJP. Bortnowskiego że summy 8340 ma za obligiem danych we srebrze, z terminem opłaty w roku 1818 Apryla 23 z procentami i opartey na Butrymańcach i wszelkim maiątku, jako też Osobno za zapomogi włościan Butrymańskich, wedle wydaney Assekuracyi w roku 1817 przez tegoż W. Bortnowskiego, Rubli srebrnych 218 i złotych 4. Gdyby takowe summy za naypierwszy dług były uważanemi, i że niżey piszący się bez żadney przewłoki w dniu 23 Apryla 1818 roku, in fundo folwarku Wierbieliszkach dziedzicznym niżey piszącego zaliczone mieć chce, wcześnie bez odnoszenia się do rzeczonego Berki, czyli u niego lokowanego Plenipotenta Sekreteiowey uwiadamia i własną podpisuie ręką.*

*Bernard Gieysztor dawnych woysk Polskich Porucznik.*

2. Na skutek Dekretu Remissyynego Sądu Głównego Mińskiego 2go Departamentu w roku teraźnieyszym 1817 miesiąca septembra 22 dnia ferowanego, taxę oraz Exdywiżyą wszelkich funduszow W. Benedykta Bołtucia Pisarza Ziem. Pttu Słuckiego determinuiącego, Sąd Taxatorsko - Exdywizorski na dniu 10tym miesiąca Nowembra teraz idącego roku, na mieysce tymże Dekretem przeznaczone, to iest: do maiętności Horawca w powiecie Borysowskim sytuowaney w Komplecie przybywszy, po zareassaumowaniu swoiey jurisdykcyi, po załatwieniu wszystkich akcessorryynych sporow, administracyą maiętności Horawca iako iedyną swobodną, WW. Jchmć Panom Józefowi i Fabianowi Bołtuciom poruczył, Komportacyą tak na Debitorze, iako też na wszystkich bez wyłączenia stronach do tegoż konkursu należących, przy kopii z spraw zadeterminowawszy, i złożenie oney w Kancellaryi Ziem. Mińskiey w dniu pierwszym Decembra z dwóniedzielną dla kommunikacyi stronom persystencyą nakazawszy, termin powtórnego zjazdu na dzień 10ty miesiąca Decembra roku bieżącego do teyże maiętności naznaczył. O jakowym akcie Exdywizyi, tudzież o zakryślonym na ony powtórnym terminie, aby nikt z kredytorow i pretensorów niewiadomością składać się nie mógł; Sąd Exdywizorski pod warunkiem amissyi przez ninieyszą awizacyą ostrzega. Dan 1817 miesiąca Nowembra 16go dnia.

Franciszek Gurski Prezyduiący Exdywizor.
Wiktor Jabłoński Podsędek Pttu Słuckiego Exdywizor.
Ignacy Poklowski Koziełł. Pisarz Z. Pttu Bor. Exdywizor.
Zgodziłem, Józef Kozaryn Regent.

---

3. Roku 1817 miesiąca 8bra 15 dnia w satysfakcyą dekretu pierwszo-Zjazdowego Sądu Taxatorsko Exdywizorskiego maiętności Puciłowa w Borysowskim powiecie sytuowaney, Ja urzędnik w dniu dzisieyszym wyż na dacie wyrażonym, jako w terminie zjazd powtórny zaznaczającym, ad fundum maiętności Puciłowa przybywszy in spe przybycia WW. Ferdynanda Dworzeckiego Wileyskiego Felixa Tracewskiego Borysowskiego Sędziow, komplet niniejszego składających Urzędników do dnia 16 praesentis odroczyłem. Dnia 16 8bra za odebraniem od WW. Dworzeckiego i Tracewskiego Urzędnikow listownych doniesień, że dla zaięcia się urzędowemi czynnościami w tym terminie na Expedyowanie Exdywizyi zjechać niemogą, a odkład oney na dzień trzeci miesiąca Xbra roku teraz idącego.— W stosunek czego za zgodzeniem się WW. Meysztowiczow debitorów i osobiscie znayduiących się kredytorow, termin następnego Sądowego zjazdu do maiętności Puciłowa na dzień trzeci miesiąca Decembra roku teraźnieyszegonaznaczam, z tym zastrzeżeniem, że w tym terminie Sąd przybywszy, po wysłuchaniu głosow produktowych do finalnego rozsądzenia sporow stron przystąpi. Iżby przeto strony w następnym terminie, niezwlekaiąc czasu Sądowego ze wszelką gotowością do sprawy przystępowały, zastrzegam, o czém do Redakcyi Gazet Kuryera Lit. dla trzykrotnego ogłoszenia awizacyą posłać postanawiam — podpis urzędnika takowy: Norbert Dobrogost Podbipięta Exdywizor. — O zgodności z Protokułem Exdywizyi. Leonard Sutowicz Regent Gran. Ptu Borys.

---

2. *Niżey podpisany, utrzymując handel rozmaitych towarów przez czas niemały, starał się zawsze wszystko mieć w naylepszym gatunku. Gdy daley we wszystkim artykułach handlu dla podeszłego wieku utrzymywać ten, czuje się bydź zdolnym, postanowił pozostać tylko w handlu winnym, a dalsze inne artykuły, jako to: porcelanę i inne towary, życzy wyprzedać za cenę nayumiarkowańszą; dla tego za zezwoleniem Zwierzchności, ma honor uwiadomić, iż wszelkiego rodzaju towary wyprzedawać się będą przez licytacyą w mieście Wilnie w mieszkaniu niżey podpisanego w domu dawniey JW. Abramowicza a teraz JWW. Wańkowiczow, blisko odwachu, pod Nr. 37, która ma się zacząć dnia 10 Xbra 1817 roku, i ciągle w każdym dniu zrana od godziny 9 do 12 a po południu od 2 do 5 odbywać się będzie aż do zupełnego oney ukończenia.* Jean Bideaux.

## *Prenumerata.*

Wiadomości Brukowe wychodzić będą i w roku przyszłym 1818, co tydzień (w sobotę) po pół arkusza, czasem i więcey. Prenumerata roczna na mieyscu w Wilnie kosztuie rub. sr. 2 k. 50, a z pocztą rub. sr. 3 kop. 50 — Prenumerować można w Wilnie: w Expedycyi Gazetney Głównego Pocztamtu Litewskiego, w Redakcyi Kuryera Litewskiego i w Xięgarni Pijarskiey, a na prowincyi na wszystkich urzędach pocztowych, gdzie się przyymuie prenumerata na gazetę Kuryera Litewskiego. Prenumerata przyymuie się tylko na rok. Każdy Prenumerator, zacząwszy od 1 stycznia 1818 roku odbierać będzie ciągle co tydzień po iednym numerze do końca tegoż roku 1818. Ktoby zaś z prenumeruiących życzył sobie mieć całe dzieło i z roku przeszłego, dołączy do prenumeraty na rok 1818 rub. sr. 2 i pół, czyli razem za dwa lata opłaci rub. sr. 6.

---

Dziennik Wileński wychodzić będzie i na rok następny, 1818, ostatniego dnia każdego miesiąca. Każdy Numer zawiera od 5ciu do 7miu arkuszy. Prenumerata całoroczna kosztuie: bez poczty rubli srebrnych 5 kopieiek 60; z przesyłaniem pocztą rubli srebrnych 5. Przyymuie się prenumerata: w Wilnie, w Expedycyi Gazetney Głównego Pocztamtu i u Redaktora gazety Kuryera Litewskiego, P. Marcinowskiego, mieszkającego na ulicy święto-jańskiey, w domu pod N. 455; a w innych miastach, we wszystkich kantorach i expedycyach pocztowych. Prenumeruie się tylko na rok. Wydawaniem Dziennika zatrudnia się Towarzystwo. Wszelkie pisma, do Redakcyi Dziennika Wileńskiego zapisywane, przyymuie wyżey pomieniony Redaktor gazety Kuryera Litewskiego. O mieyscu, gdzie wydawać się będą Numera wychodzące, późniey uczyni się doniesienie.

---

## *Wydawca Gazety Wieyskiey.*

2. *Lubo w pierwiastkach pracy swéy z rozmaitemi przeszkodami postęp pisma tego w samym zarodzie tamuiącemi walczyć musiał, naygłównieyszą zaś przeszkodę w użyciu nietrafnego sposobu zbierania prenumeraty ze szkodą własną i prenumeruiących zapóżno dostrzegł; gdy przecież takowe przeszkody po większey części iuż uprzątnięte zostały i reszta onychże w teraźnieyszym ustalonym rzeczy porządku bez wątpienia całkowicie uprzątnioną będzie: przeto ma zaszczyt donieść prenumeruiącym, iż pismo swoie i na rok przyszły 1818 wydawać postanowił, a razem prosić, aby życzący sobie nadal utrzymywać to pismo, zawczasu takowe na naybliższych im urzędach pocztowych, mianowicie przed końcem grudnia r. b. zapisać raczyli, izby wydawca był w stanie zastosowania liczby exemplarzy do liczby prenumeruiących; w roku bowiem teraźnieyszym z powodu opóźnionego prenumerowania znaczne na powtórny nakład ponieść musiał koszta.*

*Wydawca postępuiąc z otwartością wieśniakom właściwą iak z strony swoiey pragnie uiścić się z przyrzeczeń w rysie prac swoich z dnia 24 Czerwca r. p. objętych, tak z drugiey strony wyznaie szczerze; iż w upływaiącym teraźnieyszym roku nie tylko spodziewaney w pracach nie miał pomocy, ale nadto dla braku potrzebnego wpływu na zastąpienie nieuchronnych wydatkow, zapowiedzianych rycin dawać niebył w stanie; nie tracąc przecież nadziei na rok następny, którą w uczuciach tych wszystkich pokłada obywateli, którzy z przekonania znaią iak wielkim iest wpływ pism peryodycznych na rozkrzewienie potrzebnych w kraiu wiadomości, z roskoszą siły swoie dla dobra ogółu poświęca, niezachowuiąc dla siebie iak tylko tę iedyną wewnętrzną nagrodę, która dopełniaiącym powinności obywatelkiey towarzyszyć zwykła.*

*Przy ostatnim numerze tegoroczney Gazety Wieyskiey odbiorą prenumeruiący tytuł pisma z ryciną i w osobnym arkuszu zbiór rzeczy wcałorocznym piśmie objętych.*

*Z powodu nadzwyczayney drogości papieru prenumerata na Gazetę Wieyską na cały rok 1818 podnosi się z 18 zł. na zł: 24, którą prenumeruiący w naybliższych sobie urzędach pocztowych złożyć raczą.*

W *Warszawie dnia 24 Października 1817.*

*Fr. Xawery Gross W. G. W.*

*Prenumerata teyże gazety przez Pocztamt Litewski kosztuie na rok srebrem rubli 4 k. 50.*

# Dalszy ciąg katalogu xięgarni Uniwersyteckiey.

## LITERATURA ŁACINSKA.

*Groddeck G. E.* Antiquitatum romanarum doctrina in vsvm lectionvm academicarvm adumbrata 8vo. Vilnae 1811. . . . . . . . . . . . . 5 C.

*Harles Th. Ch.* Brevior notitia litteraturae romanae, in primis scriptorum latinorum cum suplementis 1789-1802 3 vol. in 8vo. Lipsiae 6 R.

*Schelleri Im. Io. G.* Praecepta styli bene latini in primis Ciceroniani seu eloquentiae romanae quatenus haec nostris temporibus in dicendo et scribendo usurpari potest, summa diligentia maximoque perspicuitatis studio tradita et illustrata 2 vol. in 8vo. ed. 3tia denuo aucta et emendata Lipsiae 1797 . . . . . . . . 2 R. 60 C.

— Compendium ejusdem praeceptorum in usum praelectionum. Ed. 3. emend. et auctior in 8vo. Lipsiae 1795 . . . . . . . . . . . 75 C.

* * *

*Appiani Alexandrini Romani* Historiarum Punica sive Cartaginensis. Siriaca, Parthica, Mitridatica, Iberica, Annibalica, Celticae et Illiricae fragmenta quaedam. Item de bellis civilibus libri V. Henrici Stephani adnotationes in quaedam Appiani historias et in conciones per totum opus sparsas. Vol. in folio 1592 . . . . 6 R.

*Appuleii Lucii Maduur.* Phil. Platonici Opera studiis societatis bipontinae 2 vol. in 8vo. Biponti 1788 . . . . . . . . . . . 1 R. 10 C.

— Na pap. lepszym . . . . . . . 1 R. 40 C.

*Ausonii Magni Burdigalensis.* Opera interpretatione et notis illustravit *Julianus Floridus Can. Carnot.* Jussu Christianissimi regis in usum serenissimi Delphini. Recensuit, supplevit, emendavit, dissertationem de vita et scriptis Ausonii, suasque animadversiones adjunxit *Johannes Baptista Souchay.* in 4to. Parisiis 1730 (ed. rarissima) 5 R.

— Opera studiis societatis bipontinae in 8vo. Biponti 1785 . . . . . . . . . . 70 C.

*Catullus, Tibullus* et *Propertius*, ed. G. H. Schaefer in 12mo. Lipsiae *Tauchnitz* 1812 . . 55 C.

— cum Galli fragmentis et pervigilio Veneris, praemittitur notitia literaria studiis societatis bipontinae in 8vo. Bipont. 1794 . . . . 95 C.

*Catulli C. Valerii*, *Albi Tibulli*, et *Sexti Aurelii Propertii*, selecta et casta carmina notis illustrata in 8vo. Vilna 1773 . . . . . . . . 15 C.

*Caesaris* (Cai Julii) Commentarii de bello gallico et civili, una cum Hirtii vel Oppii supplementis. Ed. nova in 8vo. Hallae 1807 . . . . 50 C.

— Notas gallicas cum indice geographico addicit D. De Eotidoux, in 18. Parisiis 1815 . . 60 C.

— Les commentaires de Cesar, en français et en latin traduite par Wailly 2 vol. in 12mo belle edition Paris 181 . . . . . . . 2 R. 40 C.

*Ciceronis* (M. Tullii), Opera omnia IV. Tomi ex recensione J. A. Ernesti c. var. lectionis Gruterianae et clave Ciceroniana 8vo. Hallae 18 4 R. 60 C.

— Epistolae ad familiares, collectae, pro suprema et media classe in 8vo. Vilnae . . . . 25 C.

— Epistolarum quae exstant ad familiares libri XVI. notis perpetuis ad modum J. Minelii ed. 5ta Francoforti in 12mo. 1738 . . . . . . . . 1 R.

— Et clarorum virorum epistolae decem et sex libris comprehensae. Adhibita multorum locorum correctione scriptorum pariter atque editorum librorum praesidio castigatius edidit J. A. M. Łaguna in 8vo. Lipsiae 1804 . . 1 R. 25 C.

— Orationes omnes ex recens. Ernesti 3 Tomi in 8vo. Hallae 18 . . . . . . . . 1 R. 65 C.

— Orationes selectae in 8vo. Hallae 1804 30 C.

— Orationes selectae in usum scholarum Belgicae 3 vol. in 12mo. Bruxellis 1779 *comp.* 4 R. 30 C.

— XII. Orationes selectae pro usu studiosae juventutis in 8vo. Varsoviae 1806 . . . . 75 C.

— Commentarii in selectas M. T. Ciceronis orationes. Ad usum Scholarum S. J. Post editiones germanicas in Lithuania. Ed. prima 3 vol. in 8vo. Vilnae 1754 . . . . . . . . 1 R. 80 C.

— De claris oratoribus liber qui dicitur Brutus, ad optimas editiones in usum lectionum expressus. Curav. G. E. Groddeck 8vo. Vilnae 1815 50 C.

— Opera rhetorica, recensuit et illustravit Ch. G. Schütz vol. 1 p. I. et II. continens libros ad Herenium et Ciceronis rhetorica in 8vo. Lipsiae 1804 . . . . . . . . . . . 1 R. 90 C.

— Ad Marcum Brutum Orator, ad exemplar bipontinum, in usum scholarum diligenter expressum. Curavit G. E. Groddeck 8. Vilnae 1809 30 C.

— Lelius, sive de amicitia dialogus ad T. Pomponium atticum, in usum scholarum diligenter expressum Curavit G. E. Groddeck in 8vo. Vilnae 1811 . . . . . . . . . . . 15 C.

— Paradoxa ad Marcum Brutum 8vo. Vilnae 5 C.

— Rhetorica. Ad opt. lib. fidem ac. edita T. I. II. III. in 12mo. Lipsiae *Tauchnitz* 1814 1 R. 40 C.

— Somnium Scipionis 8vo. . . . . . . . 5 C.

— Selecta M. Tullii Ciceronis opera philosophica numeris et capitibus ad usum scholarum distincta notisque illustrata 12. Parisiis 1805 comp. 1 R. 50 C.

— Ecloguae, quas in usum puerorum selegit et gallicas ex latinis fecit J. Olivetus 12. Paris. 1804 45 C.

— Pensées, choisies et traduites en français par J. Olivet, on y a joint le texte latin, et une traduction italiene par Dessoas 1 vol. 8. Paris 1 R. 60 C.

*Claudiani* Cl. Opera quae exstant, ad optimas editiones collata praemittitur notitia literaria studiis societatis Bipontinae in 8vo. Biponti 1784 85 C.

*Cornelii Nepotis* vitae excellentium Imperatorum, ad usum tironum linguae latinae. Cui accessit dictionnarium latino-polonicum. in 12mo. Vilnae 1808 . . . . . . . . . . . 50 C.

— Editio novissima notis gallicis adornata, 18 Parisiis 1817 . . . . . . . . . . 45 C.

*Q. Curtii Ruffi.* Historia Alexandri magni vol. in 8vo. Hallae 1807 . . . . . . . . 30 C.

— Histoire d'Alexandre le Grand en latin et en français, traduction pe Beauzée 2 vol. in 12mo. belle edition. Paris 1810 . . . . . . 2 R.

*Dionis Cassii C.* Historiae romanae libri XLVI. partim integri, partim excerpti. Joannis Leunclavii studio tam aucti quam expoliti. Fragmenta priorum XXXIV. ammissorum, et posteriorum XX. librorum. Notae Leunclavii, quibus Dionia plurima restituuntur. Accedunt R. Stephani G. Xylandri F. R. Sylburgii, Stephani, F. Ursini, notae quibus Dioni infinitis locis qua lux, qua medela, simul accedit. Adjectus index copiosissimus. Vol. in folio Hanoviae 1606 3 R. 50 C.

*Dares Phrygius*, poëtarum et historicorum omnium primus, de bello troiano, latio jure à Cornelio Nepote carmine festivo donatus 8vo. Vilnae 15 C.

*Encyclopedie* der lateinischen Classiker ohne Anmerkungen 14 vol. in 8vo . . . 7 R. 50 C.

*Eutropii* Historiae romanae epitome sexti Rufi breviarium 18. Paris. 1795 . . . 3 R. 75 C.

*Flacci* (Valerii Sebni Balti) Argonauticon libri octo ad optimas editiones collati, praemittitur notitia litteraria, accedit index studiis societatis bipontinae 8vo. Biponti 1786 . . . . . . 55 C.

*Flori*, *Lucii Annaei*, rerum romanarum libri quatuor, ex museo J. J. Pontani, accedunt breves ejusdem notae atque observata praesertim politica. Vol. in 18. Parisiis Barbou . . 35 C.

— Rerum romanarum libri quatuor, quos editione hac novissima ad optimos codices recensuit et notis ad instar Johannis Minellii, illustravit M. Christianus Junckerus in 12. Lipsiae 1734 75 C.

*Frontini* Sex. Julii Opera studiis Societatis bipontinae 1 vol. in 8vo. Biponti 1788 . . . 65 C.

*Q. Horatii* Flacci Opera ad opt. lib. fidem accur. edita in 12mo. Lipsiae *Tauchnitz* . . 75 C.

— Opera ed. stereotypa in 18mo. Parisiis 40 C.

— Opera illustravit Ch. G. Mitscherlich 2 vol in 8vo cum tab. aen. Lipsiae 18 . . 6 R. 60 C.

— Opera omnia poetica edit. nova 8. Hallae in 8vo. . . . . . . . . . . . 25 C.

*Justini* Historiarum libri XXXXIV. ed. 5ta vol. in 8vo Hallae 1809. . . . . . . . . 20 C.
*Juvenalis D. Junii* et *Auli Persii* Satirae, omni obscaenitate expurgatae cum interpretatione ac notis. Vol. in 8vo. Rothomagi 1747 . . 1 R. 40 C.
*Lactancii L. Coelii sive Coecilii Firmani* Opera que exstant ad optimas editiones collata, praemittitur notitia literaria, studiis societatis bipontinae vol. in 8vo. Biponti 1786 . . 1 R. 50 C.
*Latini Pacati Drepanii* Panegyricus XII. Theodosio augusto dictus in 8vo . . . . 25 C.
*Livii Patavini* Historiarum libri qui supersunt omnes cum integris Jo. Freinsheimii supplementis, praemittitur vita a Jacobo Philippo Tomasino conscripta, cum notitia litteraria, accedit index studiis societatis bipontinae. Ed. accurata 13 vol. in 8vo. Biponti 1784 . . . . . . . . 12 R.
— Papier collé . . . . . . . . . . 15 R.
— Historiarum, qui supersunt omnes. Ed. nova, emendat. 3 vol. in 8vo. Hallae 1811 2 R. 20 C.
— Historiarum ab urbe condita, libri qui supersunt XV, recensuit et notis illustravit J. B. L. Crevier 6 vol. 8vo. Parisiis 1793 comp. 8 R. 90 C.
*Macrobii* Opera studiis societatis bipontinae in 8vo. Biponti 1788 . . . . . . . 1 R. 50 C.
*Martialis* M. Valerii. Epigrammata, ad optimas editiones collata, studiis societatis bipontinae 2 vol. in 8vo. Biponti 1784 w oprawie na pap. dobrym . . . . . . . . . . 3 R. 40 C.
— Toż dzieło nieoprawne na pap. wodnym 1 R. 15 C.
*P. Ovidii Nasonis* Opera quae supersunt. Ad opt. lib. fidem acc. edita T. I. in 12mo. Lipsiae *Tauchnitz* . . . . . . . . . . . 75 C.
— Metamorphoseon, libri XVI. ed. emend. in 8vo. Hallae 1805 . . . . . . . . . 30 C.
— Fastorum libri IV. in 12mo. . . . . 15 C.
— Selectae fabulae ex libris Metamorphoseon Ovidii Nasonis in 12mo. Parisiis 1805 . . . 90 C.
— Metamorphoseon rec. G. E. Gierig T. I. in 8vo. Lipsiae 1804 . . . . . . . 2 R. 40 C.
— Metamorphoses en latin et en français, traduites par Fontenelle, avec un dictionnaire mythologique, et notes de Banier, Dupuy, Noël etc. 4 vol. in 8vo. Paris 1803 avec figures 1 R. 80 C.
*Persii Auli Flacci* Satira ex recensione Francisci Passovii in usum praelectionum diligentissime expressum cura G. E. Gr. 8. Vilnae 1810 15 C.
*Petronii T. Arbitri.* Satiricon studiis societatis bipontinae vol. in 8vo. Biponti 1790 . . 55 C.
*Phaedri Augusti liberti.* Fabularum aesopicarum libri quinque. Nova edit. cui accesserunt Publii Syri et aliorum veterum sententiae in 12mo. Parisiis *stereot.* . . . . . . . . . . 25 C.
— Fabularum, to iest Bayki Fedra xiąg V. z przypiskami, wydanie drugie poprawnieysze przez X. St. Czerskiego, przydane są bayki Fedra z rękopismu świeżo odkrytego w Neapolu in 12. Wilno 1810 . . . . . . . . . . 40 C
— Fabulae Aesopicae novissime recognitae et emendatae ed. accurata in 8vo. Biponti 1784 60 C.
*Plinii secundi* Epistolae et panegyricus studiis societatis Bipontini 2 vol. 8. Biponti 1779 1 R. 40 C.
*Plinii* C. Coecilii secundi epistolarum libri X. notis integris J. S. Casauboni, Jani Gruteri, H. Stephani, Augusti Buchneri, Casp. Barthii, Joh. Fred. Gronovii, selectissimisque Joh. Mariae Catanaei, Rittershusii et aliorum, insertis suo loco integris commentariis Francisci Balduini. J. C. Cunradi Rittershusii. J. C. et Gerh Joh. Vossii in relationem seu consulationem Plini et ad hac rescriptum Trajani Imp. de Christianis, illustrati et accurate recensiti. A Johanne Veenhusio, Brem. Lugduni Batavorum 1669 8vo. 3 R.
*C. Fl.* secundi Historiae mundi libri XXXVII. Opus omni quidem commendatione maius, sed nullis ad hunc diem editionibus, nulla cujusquam singulari vel opera, vel industria, a mendis, quae aut temporum iniquitate, aut superiorum aetatum negligentia, inter latinos primae notae scriptorum hactenus occuparunt, satis unquam emaculatum fuerit. Nunc denuo quanta praestari potuit fide cura et diligentia, tam ex vetustissimorum et aliorum hactenus excusorum, quam plurium etiam manuscriptorum codicum attentissima collatione; idque post ultimam defuncti doctissimi D. *Jacobi Dalecampii*, praestantissimi medici manum, ita feliciter repurgatum. Variis quoque *Sigis. Gelenii, Fredenandi Pintiani* et aliorum lectionibus, castigationibus et adnotationibus eruditissimis ornatum, ut nihil post hac huic operi desiderari posse videatur. Accessere itidem indices utiles et necessarii. Genuae 1531 folio . . . . . . . . . . . . 5 R.
*Plauti M.* Comoediae superstites viginti novissime recognitae et emendatae 3 vol. 8vo. Biponti 1788 . . . . . . . . 6 R. 40 C.
*Poetae latini* minores, curante J. Ch. Wersdorff 9 vol. in 8vo. Altenburgi 1780 . . 15 R.
*Propertii S. A.* Carmina, recensuit Ch. Th. Kvinoel 2 vol. in 8vo Lipsiae 1805 . . . . . 6 R.
*S. Rufi* de regionibus urbis Romae libellum nunc primum separatim edidit et commentario instruxit D. G. Münnich. Annexa est charta Romae topographica in 8vo. Hannoverae 1805 25 C.
*Quinctiliani* de instructione oratoria: idest Quintilien de l'institution de l'orateur traduit par Mr. l'abbé Gédoyn nouvelle edition, avec le texte latin, revue, corrigée et augmentée des passages omis par la traducteur, d'après un memoire manuscrit de Mr. Capperonnier 6 vol. 18. Lyon 1812 . . . . . . . . . . . . . . 6. R.
*Salusti* Catilinaria et Jugurthina bella *ed. stereot.* Parisiis 1801 . . . . . . . . . . 35 C.
— Opera 1 vol. in 8vo. Hallae 1809 . . 30 C.
— Oeuvres de Salluste, traduction nouvelle par *Dureau-Delamelle* 2 vol. 12mo *latin et français* Paris 1808 . . . . . . . . . . . 2 R.
— Liber de coniuratione Catilinae in 8vo 15 C.
— Jugurtha 18. Paris. 1795. . . . 2 R. 75 C.
— Catilina — id. . . . . . . . . 2 R. 75 C.
*Scriptores Classici Romanorum* vol. 11 in 8vo. Lipsiae 1804 continens . . . . . . . 14 R.
Vol. I. *Juvenalis et Persii* satirae ex recensione Ruperti cum commentariis 2 vol.
Vol. II. *Ciceronis* de legibus libri tres ex recensione J. Fr. Wagner cum comment. 2 vol.
Vol. III. *Q. Curti Rufi* de rebus gestis Alexandri magni à Fr. Schneider cum comment. 2 vol.
Vol. IV. *Cornelii Nepotis* Excellentium Imperatorum vitae ex recen. C. H. Tzshucke c. com. 2 vol.
Vol. V. *C. Taciti* Annales P. 1 ex rec. G. A. Ruperti c. comm. 2 vol.
Vol. VI. *Cai Valerii Flacci* Argonauticon ex rec. Wagneri c. com. 2 vol.
*Scriptores Classici Romanorum* impressi cura Ant. Aug. Renouard 15 vol. 18. Parisiis carta belgica . . . . . . . . . . . . 31 R. complect.
*Taciti* Germania, Agricola 1 vol.
*Eutropii* Epitome Sexti Rufi breviarium 1 vol.
*Salustii* Crispi opera 2 vol.
*Ciceronis* in Catilinam orationes quatuor 1 vol.
*Ciceronis* Cato maior. Somnium Scipionis 1 vol.
*Apulei* Metamorphoseon libri XI. 3 vol.
*Plinii* Panegyricus Traiano dictus 1 vol.
*C. Cornelii Nepotis* Excellentium Imperatorum vitae 2 vol.
*Petronii* Satiricon 2 vol.
*Psyche et Cupidinis* amores ex Apulei metamorphoseon libris excerpti 1 vol.
*Zbiór ten iest rzadkością typograficzną, z liczby 270 Exemplarzy odbitych tylko każdego dzieła, mnieyszy iest 92 exemplarzem. Papier welinowy, piękny druk, i kosztowna oprawa są tey kolekcyi niepospolitą ozdobą.*
*Scriptores sex.* Historiae Augustae *Aelius Spartianus, Julius Capitolinus, Aelius Lampridius, Vulcatius Gallicanus, Trebellius Pollio, Flavius Vopiscus,* ad optimas editiones collati 2 vol. in 8vo. Biponti . . . . . 1 R. 25 C.
*Scriptores rei rusticae*, veteres latini e recensione J. M. Gesneri ed. accurata 4 vol. in 8vo. Biponti 1787 . . . . . . . . 3 R. 55 C.
— Pap. collae . . . . . . . . . 3 R. 95 C.
*Selecta* ex auctoribus latinis in usum tertiae et quartae classis in 8vo. Varsovia 1812 . . 1 R.
— è profanis scriptoribus historiaeque quibus admista sunt varia honestè vivendi praecepta ex iisdem scriptoribus deprompta in 18. Lugduni 1802 . . . . . . . . . . 1 R. 10 C.

(*Dalszy ciąg w następuiącym numerze*).